

IMPORTANȚA PARTENERIATULUI EDUCAȚIONAL DINTRE GRĂDINIȚĂ ȘI FAMILIE

Prof. Înv. preșcolar Iliescu Valentina

Părinții, familia sunt primii oameni chemați să pună bazele educației unui copil deoarece pregătirea pentru viață a omului de mâine începe din primele luni de existență. Faptele de astăzi ale copiilor reprezintă o prefigurare certă a celor de mâine. Deprinderile și convingerile conturate acum formează baza modului de acțiune din viitor. Atitudinile și comportamentele părinților vor fi primele modele copiate cu fidelitate de copii.

Preșcolarul ar trebui să aibă toate condițiile unui cadru optim în care să se dezvolte și această răspundere revine în mare măsură familiei care poate îndeplini această sarcină doar printr-o colaborare eficientă cu grădinița.

Familia oferă copilului un mediu afectiv, social și cultural. Mediul familial, sub aspect afectiv, este o școală a sentimentelor deoarece copilul trăiește în familia sa o gamă variată de relații interindividuale, copiindu-le prin joc în propria conduită. Cu triplă funcție, reglatoare, socializatoare și individualizatoare, familia contribuie în mare măsură la definirea personalității și conturarea individualității fiecărui copil.

Grădinița este prima unitate de învățământ cu care copilul dar și familia intră în contact. Ea poate oferi părinților o imagine obiectivă a copilului, poate sprijini și orienta familia în educarea copiilor. Educatoarele trebuie să lucreze cu familiile în scopul organizării activităților zilnice, asigurării educației și întâmpinării nevoilor sale. În același timp, educatoarea nu trebuie să uite că familiile învață împreună cu copiii. Copilul este un membru nou și unic al familiei care trebuie să învețe să-l cunoască cu tot ce ține de personalitatea, temperamentul și stilul său.

Unitatea de acțiune a celor doi factori (grădiniță și familie) în vederea formării copiilor este condiționată de un mod comun de lucru și de o bună cunoaștere reciprocă, iar începutul este dat de cunoașterea familiei de către educatoare, a caracteristicilor și potențialului ei educativ. Familia este o sursă principală de informații privind relațiile interpersonale dintre membrii acesteia, așteptările privind educația copilului, stilul educațional, autoritatea părinților și metodele educative folosite, valorile promovate, climatul educațional, responsabilitățile pe care copilul le îndeplinește.

Educatoarele trebuie să asigure părinților numeroase ocazii de a se implica în programul grădiniței, comunicând în fiecare zi, povestindu-le despre cum și-a petrecut copilul lor timpul, ce activități de învățare a desfășurat, ce progres sau regres a realizat copilul sau anunțându-i ce activități sau întâlniri au planificat. Ele trebuie să ajungă să cunoască bine familiile și copiii de aceea vor folosi toate ocaziile pentru a comunica cu părinții și a schimba informații. Unele familii vor dori să se implice mai mult, altele mai puțin. Frecvența și conținutul discuțiilor cu părinții vor depinde și de dorința acestora de a comunica sau de nevoile și preferințele lor.

Există numeroase căi de implicare a familiilor în programul de educație al copiilor. Unele familii pot veni la întâlniri, altele pot trimite materiale confecționate acasă, altele ar putea participa la activitățile din grădiniță, iar altele să facă parte din comitetul de părinți.

În cadrul *întâlnirilor individuale periodice* educatoarea va analiza evoluția dezvoltării copilului, va identifica care sunt domeniile de dezvoltare care necesită o diversificare a activităților, care sunt activitățile care sunt realizate cu ușurință acasă, modul în care copilul reacționează la diverse activități propuse. Părintele se simte implicat în viața copilului său și vede continuitatea relației dintre „acasă” și „la grădiniță”. În acest fel, începe să își verbalizeze temerile sau să se simtă valorizat în rolul său, se poate centra pe observațiile asupra copilului său. Educatoarea poate evalua dacă abilitățile parentale au nevoie de suport și îi poate oferi diverse materiale pentru ași îmbogăți cunoștințele și dezvolta capacitățile parentale. De aceea aceste întâlniri au un profund caracter de confidențialitate.

O modalitate modernă de implicare o reprezintă *famiile în sala de grupă*. Uneori familiile se simt intimidat de o dată intrate în sala de grupă, considerând că aceasta este „aria” de influență

aparținând exclusiv educatoarelor. Acesteia îi revine răspunderea de a încuraja familiile să vină în sala de clasă oricând doresc. Atenția personală arătată îi va ajuta pe părinți să renunțe la orice stânjeneală. Părinții pot asista la activitățile desfășurate de educatoare cu copiii, pot învăța modalități de comunicare eficientă cu aceștia și modalități de soluționare a situațiilor de criză. Pe măsură ce părinții se obișnuiesc să participe la activități ei vor ajunge să cunoască și să respecte munca educatoarelor, vor vorbi mai liber despre progresele făcute de copiii sau despre problemele pe care le au, se vor împrieteni cu ceilalți părinți, vor învăța mai multe și vor înțelege mai bine modul de dezvoltare al unui copil, vor învăța să desfășoare activități similare acasă sau să continue acasă activitatea educatoarei cu activități în completarea acesteia, vor găsi răspunsuri la întrebările care îi frământă, își vor observa copilul la joacă și vor învăța să-și conceapă copilul în relație cu ceilalți. Participarea părinților la activitățile copilului are un dublu câștig: pe de o parte, copilul se va simți securizat de prezența părinților, astfel încât va fi mai deschis spre explorare; pe de altă parte, se va face un transfer de abilități practice și cunoștințe de la educator spre părinte, prin exersarea amenajării spațiilor, a comunicării cu copilul, prin observarea atentă a acestuia într-un alt context decât cel de acasă.

Acolo unde spațiul o permite se poate amenaja o cameră rezervată familiei sau măcar un colț în care se pot afișa lucrările copiilor sau poze ale acestora din timpul activităților precum și informații utile pentru educarea copiilor acasă, pliante despre cursuri și concursuri pentru copii. Aici ei se pot întâlni cu alți părinți, analiza și aprecia munca copiilor, pot citi informațiile expuse la avizier. De obicei acest spațiu se poate amenaja pe holul grădiniței. Acest spațiu poate conține și cărți de specialitate despre dezvoltarea copiilor și despre educația parentală pe care părinții să aibă posibilitatea să le împrumute.

Întrunirile și întreprinderile familiale sunt o componentă importantă a parteneriatului grădiniță-familie. Există câteva tipuri de întâlniri familiale: întâlniri planificate de consultanță, cele ale grupurilor de opinie și dialog, întâlniri informale și cele organizate cu ocazia unui eveniment special.

Educatoarele au responsabilitatea de a programa *întâlnirile de consiliere* cu părinții săptămânal pentru a discuta despre proiectele tematice desfășurate și despre alte probleme care preocupă ambele părți. Pentru că aceste întruniri sunt destinate părinților subiectele alese trebuie să fie de interes pentru aceștia. Întrunirile vor fi benefice numai dacă se axează pe problemele care îi preocupă pe părinți care nu vor participa dacă nu le vor găsi interesante și utile. De aceea este necesar ca educatoarea împreună cu familiile să descopere care aspecte îi interesează și vor stabili data întâlnirii. Educatoarea află care sunt interesele familiei prin întâlnirile informale sau prin intermediul chestionarelor referitoare la interesele familiei. Anumite subiecte pot fi prezentate de o manieră mai formală, așteptându-se și o replică din partea părinților. Alte aspecte cer un mai mare grad de participare, familiile putând în acest caz să-și practice abilitățile și experiența. Educatoarea va concepe o planificare a activităților de consiliere și sprijin pentru părinți incluzând teme generale dar și particulare la sugestia părinților.

Grupurile de susținere și dialog se formează de obicei din dorința comună a câtorva familii care vor să dezbătă împreună un subiect. Adesea după o întrunire, câțiva părinți vor dori să dezbătă anumite subiecte sau să afle mai multe date. Familiile cu un interes specific sau cu necesități deosebite se pot întruni și susține reciproc, schimbând opinii, sugestii și resurse. Aceste grupuri de opinie pot fi formate din: tați, părinți unici, părinți ai copiilor cu diferite deficiențe, părinți tineri, mame. Educatoarele ar trebui să susțină aceste eforturi oferind informații de specialitate. Medierea educatoarei și spațiul pus la dispoziție pentru derularea acestor activități consolidează abilitățile parentale, valența participativă în viața copilului și dezvoltă un sentiment de apartenență la comunitatea grădiniței, generând implicare în viața instituției.

Întrunirile comisiei de consultanță familială le facilitează părinților o participare activă în cadrul tuturor aspectelor importante ale programului educațional. În cadrul acestor întâlniri se va discuta despre: participarea familiei, comunicarea educatoare-părinți, implicarea comunității, organizarea de evenimente sociale, strângerea de fonduri, organizarea unor excursii.

Educatorea poate să propună părinților un program de *vizite la domiciliu*, dar acestea trebuie să apară în plan doar după consolidarea relației de încredere dintre părinte și educator. Vizita la domiciliu este investită adesea cu un puternic rol evaluativ, care se adresează părintelui și este destul de dificil să accepte acest lucru. Important este ca părintele să nu resimtă aceste vizite ca abuzive, ci ca modalități de colaborare partenerială, pentru a determina un răspuns cât mai adecvat nevoilor de dezvoltare ale copilului lor.

Oricărei persoane îi place să fie apreciată, recunoscută și să sărbătorească succesele. Reușitele copiilor trebuie sărbătorite de aceea cu diferite ocazii educatoarele organizează *serbări* care constituie un prilej de cunoaștere reciprocă și de satisfacție reciprocă pentru realizările copiilor. Părinții se pot implica în desfășurarea repetițiilor, în confecționarea costumelor sau a decorului, în organizarea unor mini petreceri pentru copii la sfârșitul acestor serbări.

Meseria de părinte se învață în timp și cu sprijinul educatoarei în perioada preșcolară, iar de buna colaborare a familiei cu grădinița depinde dezvoltarea armonioasă și unitară a copilului.

Bibliografie:

- Dumitrana, Magdalena, 2000 „*Copilul, familia și grădinița*”, Editura Compania, București
Voiculescu, Elisabeta, 2001 „*Pedagogie preșcolară*”, Editura Aramis, București
Popescu, Eugenia (coord.), 1995 „*Pedagogie preșcolară. Didactica*” E.D.P., București